

СИЛАБУС

з курсу «Академічна доброчесність та етика наукового пошуку»
на отримання третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «доктор філософії»
за спеціальністю 163 «Біомедична інженерія»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – Бобловський Олександр Юрійович, доцент, к.ф.н, доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту.

Опис курсу

Пререквізити – базові знання з дисциплін: «Педагогіка вищої школи» «Українська мова професійного спілкування», «Етика».

Мета курсу – ознайомлення здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти із принципами та правилами дотримання політики академічної доброчесності на прикладі вітчизняного й міжнародного досвіду; формування професійних компетентностей необхідних для засвоєння принципів академічної культури та етики наукового пошуку; забезпечення їх необхідними знаннями та інструментами, оволодіння та оперування якими є необхідними для повноцінного функціонування в освітній і науковій спільноті, а також на ринку праці у майбутньому.

Завдання курсу:

- оволодіння теоретичною базою та методологією наукового пошуку з дотриманням правил наукової етики;
- аналізу публікацій з певної тематики та виділення невирішених питань;
- розширення і поглиблення знань про основні принципи академічної доброчесності;
- формування вмінь щодо запобігання проявів академічної недоброчесності;
- формування вмінь використання наукових текстів та здійснення їх цитування;
- формування інструментарію підготовки та оприлюднення результатів власних наукових досліджень.

У результаті вивчення курсу здобувачі повинні:

знати:

- основні принципи академічної доброчесності;
- методи, інструменти, технології наукового пошуку, які б забезпечили дотримання принципів академічної доброчесності та наукової етики;
- довідково-пошуковий апарат сучасного науковця (реферативні та науково-метричні бази даних);
- основні стратегії етичної поведінки вченого;
- правила написання статей та інших наукових текстів з дотриманням принципів академічної доброчесності.

уміти:

- обґрунтовано застосовувати нормативно-правову базу з академічної доброчесності у боротьбі з її порушеннями;
- збирати, вивчати і аналізувати факти, процеси;
- працювати з фаховими текстами;
- самостійно шукати й опрацьовувати джерела інформації;
- писати наукові тексти;
- робити публічні презентації своїх думок.

Компетентності:

Інтегральні компетентності:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері біомедичної інженерії, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики; здійснювати педагогічну діяльність у вищій освіті.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та застосовувати знання основ педагогічної діяльності, дидактики вищої школи, традиційні та інноваційні форми навчання і педагогічні технології у сфері професійної діяльності.

ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК6. Здатність користуватися сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, проводити патентний пошук та оформляти патентну документацію.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК14. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, а також приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК3. Здатність вести науково-дослідну діяльність у міжнародному середовищі.

ФК6. Здатність отримувати та документувати результати наукових досліджень, робити науково-обґрунтовані висновки на основі їх аналізу.

ФК9. Здатність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях.

ФК10. Здатність до публічної презентації результатів наукового дослідження фундаментального або прикладного спрямування з проблем біомедичної інженерії; здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою в галузі наукової та/або професійної діяльності з метою обговорення дискусійних питань та результатів досліджень.

ФК11. Здатність брати участь у критичному діалозі, у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію.

Програмні результати навчання:

ПРН3. Вміти планувати та проводити експериментальні дослідження в рамках вирішення медико-технічних завдань.

ПРН9. Знання та розуміння змісту та функцій науки як соціального інституту; загальних закономірностей розвитку науки, структури та рівнів наукового пізнання; динаміки науково-технічного розвитку в широкому соціокультурному контексті; специфіки об'єкту і предмету соціально-гуманітарного пізнання; філософсько-методологічних програм та принципів; «людиновимірних» аспектів науки як соціального та когнітивного феномену.

ПРН10. Знання принципів організації наукової діяльності. Здатність дотримуватись професійної етики, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

ПРН12. Знання методів наукових досліджень, навички використання їх на рівні доктора філософії. Навички працювати з різними джерелами, вишукувати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію. Розуміння наукових статей у сфері обраної спеціальності. Вміння та навички працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін. Навички відслідковування найновіших досягнень та знаходження наукових джерел, що мають відношення до сфери наукових інтересів аспіранта (здобувача). Виявляти протиріччя і невирішені раніше проблеми або їх частини, формулювати робочі гіпотези.

ПРН13. Навички організовувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень. Навички оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Спроможність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. Навички організовувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертаційного дослідження встановленим вимогам.

ПРН15. Спроможність до підготовки та публікації наукових статей (кількість яких передбачена відповідними нормативно-правовими актами), монографій, науково-методичних рекомендацій, тез доповідей та інших форм презентацій отриманих результатів наукових досліджень державною та іноземною мовами. Знання змісту і порядку розрахунку основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності Спроможність у виконанні бюджетних, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт (тем) та написання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності. Спроможність виступати з доповідями на конференціях, семінарах, форумах. Спроможність впроваджувати результати досліджень у виробництво та навчальний

процес. Спроможність до підготовки і публічного захисту дисертації на засіданні спеціалізованої вченої ради.

Структура курсу

Тема 1. Науково-методологічні засади курсу «Академічна доброчесність та етика наукового пошуку».

Тема 2. Академічна доброчесність: поняття та правові засади.

Тема 3. Організаційно-правові та технічні чинники академічної доброчесності.

Тема 4. Академічна доброчесність, як соціальний капітал сучасного університету.

Тема 5. Наукова етика у контексті актуальних проблем сучасності.

Тема 6. Моральні ідеали наукового середовища.

Тема 7. Етичні проблеми окремих стадій наукового діяльності.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання - оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: для іспиту – модуль 1 – 30 % семестрової оцінки; модуль 2 – 30% семестрової оцінки; іспит – 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>